

دستورالعمل نگارش پایان‌نامه‌ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه حکیم سبزواری

قابل توجه گروه‌های محترم آموزشی و دانشجویان گرامی تحصیلات تکمیلی:

جهت ایجاد هماهنگی در شیوه‌ی نگارش و یکسان‌سازی پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه، شیوه‌نامه‌ی زیر توسط حوزه‌های پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه تهیه، و رعایت کلیه‌ی نکات آن برای دانشجویان و گروه‌های آموزشی لازم‌الاجرا می‌باشد.

دانشجویان گرامی بعد از حصول اطمینان از مطابقت دقیق پایان‌نامه خود با این دستورالعمل، نسبت به ثبت آن در سامانه ثبت پایان‌نامه‌ها به آدرس: [www. https://sabt.irandoc.ac.ir/](https://sabt.irandoc.ac.ir/) اقدام نموده، سپس یک حلقه سی‌دی حاوی سه فایل: یک فایل پی‌دی‌اف و یک فایل ورد شامل تمام متن پایان‌نامه، و فایل عکس صفحه صورتجلسه دفاع بصورت مجزا، جهت تسویه حساب به کتابخانه مرکزی، **آقای دولت آبادی** (تلفن: ۴۴۰۱۲۶۷۲) تحویل دهند.

حتما بعد از تایید و تحویل سی‌دی به کتابخانه نسبت به ثبت پایان‌نامه در ایرانداک اقدام نمایید.

ترتیب قرار گرفتن صفحات، فصل‌ها و بخش‌های هر پایان‌نامه به شرح زیر می‌باشد:

۱. صفحه عنوان (بسم الله کوچک در بالای صفحه بالاتر از آرم دانشگاه قرار گیرد)
۲. سوگند نامه: در یک صفحه با **امضای دانشجو**.
۳. تاییدیه صحت و اصالت نتایج (از قسمت فرم‌ها در سایت معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی / مدیریت تحصیلات تکمیلی قابل استفاده است). **امضا شده**.
۴. صفحه " تقدیم و اهدا" و " تشکر و قدردانی"؛ (هر دو در یک صفحه)
✓ (صفحات مربوط به موارد ۱ تا ۴، بدون شماره‌گذاری باشد)
۵. فهرست مطالب. (شماره گذاری صفحات با حروف ابجد)
۶. فهرست علایم و نشانه‌ها.
۷. فهرست جداول و اشکال پشت سر هم.
۸. چکیده‌ی فارسی برای کلیه رشته‌ها الزامی بوده و **اولین صفحه‌ی پایان‌نامه** قبل از متن اصلی است، که صفحه‌ی ۱ محسوب شده و باید داخل فرم چکیده باشد. همچنین فهرست مندرجات نیز اولین صفحه می‌باشد.
✓ چکیده باید نکات عمده‌ی متن اصلی را چنان ارائه کند، که خواننده را در تصمیم‌گیری برای مراجعه یا عدم مراجعه به اصل مقاله یا پایان‌نامه قادر سازد.
✓ چکیده به همراه کلیدواژه‌ها، حداکثر در ۳۰۰ کلمه تهیه گردد.
✓ برای رشته‌های زبان عربی و فرانسه علاوه بر چکیده فارسی، چکیده‌ی عربی و فرانسه نیز آورده شود.

۹. متن اصلی پایان‌نامه شامل فصل‌های آن به شرح زیر می‌باشد:

- ✓ مقدمه (شامل بیان مسأله، ضرورت و اهمیت تحقیق و جنبه‌ی جدیدبودن و نوآوری).
  - ✓ مروری بر مطالعات انجام شده (بیان مبانی نظری و ادبیات تحقیق).
  - ✓ فصل‌های مربوط به کار اصلی تحقیق (در رشته‌های مختلف این فصل‌ها می‌تواند بین ۳ تا ۵ فصل باشد، البته فهرست منابع و مآخذ پایان‌نامه جزو فصل‌ها محسوب نمی‌گردد).
  - ✓ نتایج، بحث، نتیجه‌گیری و پیشنهادات.
  - ✓ فهرست منابع و مآخذ (فرمت نگارش و نحوه‌ی رفرنس‌دهی در ادامه دستورالعمل توضیح داده شده است).
  - ✓ ضمائم، واژه‌نامه، ... مقاله استخراج شده از پایان‌نامه و چاپ شده در مجلات علمی پژوهشی (در صورت نیاز).
  - ✓ زیر نویس‌ها در هر صفحه به صورت مستقل در همان صفحه شماره گذاری شود.
۱۰. چکیده‌ی انگلیسی (ترجمه‌ی چکیده‌ی فارسی باشد بدون شماره‌گذاری).
۱۱. صفحه‌ی عنوان به انگلیسی (نام فارسی دانشگاه زیر آرم دانشگاه **حذف نشود**).
۱۲. هر دانشجو از پایان‌نامه‌ی خود یک حلقه لوح فشرده مطابق دستورالعمل (که هر کدام دارای، یک فایل Word 2010 با پسوند (docx) یا لتکس (latex) و یک فایل پی دی اف (pdf) و یک فایل صورتجلسه دفاع) تهیه و جهت تسویه حساب اقدام نماید. لازم به ذکر است لوح فشرده باید طبق فرمت تحصیلات تکمیلی باشد و همان فایل در سایت <https://sabt.irandoc.ac.ir> درج شود.

یادآوری چند نکته‌ی مهم:

۱. فهرست منابع:

کلیه‌ی منابعی که در متن مورد استفاده قرار می‌گیرند (اعم از کتاب، مقاله، پایان نامه و...)، باید در فهرست منابع با یکی از روش‌های APA یا ونکوور مرتب شوند.

رابطه بین فهرست منابع و متن مربوطه برای گروه‌های علوم انسانی، هنر و معماری و کشاورزی به روش APA و به صورت زیر است:

در متن پایان‌نامه، بر حسب نام خانوادگی و سال، مثل: (دولت آبادی، ۱۳۸۵) و در فهرست منابع، به ترتیب الفبایی نام فامیل نویسندگان مرتب می‌گردد.

برای گروه‌های علوم پایه و فنی و مهندسی از روش ونکوور استفاده و به صورت زیر عمل می‌گردد: به این صورت که منابع به ترتیب استفاده در متن، با اعداد در داخل پرانتز یا کروه شماره‌گذاری شده، و در فهرست منابع (انتهای پایان‌نامه) نیز به همان ترتیب استفاده در متن، مرتب می‌شوند. روش (Vancouver)

۲. تایپ.

پایان‌نامه با نرم‌افزار Word 2010 یا Latex تهیه شود.

شروع هر فصل از سطر پنجم (شماره و عنوان فصل نباید در یک صفحه‌ی مجزا باشد).

فاصله شروع خطوط از هر سمت (بالا، پایین، چپ، راست) 2.5 سانت (در صورتیکه قصد صحافی دارید، فاصله از سمت راست ۳ و سمت چپ ۲ سانت در نظر بگیرید).

پاراگراف بعد از تیتربدون تورفتگی ولی پاراگراف‌های بعدی با تورفتگی یک سانتی باشد.

متن پایان‌نامه‌های فارسی باید با فونت (B Lotus 14) عناوین با همان فونت به صورت Bold تهیه گردد (کلمات لاتین در متن فارسی با فونت ۱۲ باشد). دانشجویان رشته عربی، می‌توانند برای قسمت‌های عربی از فونت Traditional Arabic با اندازه ۱۴ استفاده کنند. پایان‌نامه‌هایی که به زبان انگلیسی تهیه می‌شوند، یا هر متن انگلیسی دیگر، فونت مورد استفاده باید Times New Roman با اندازه‌ی ۱۲ و **تیترها** (Bold) باشد.

فاصله سطرها ۱ (Single) (پایان‌نامه‌ها به زبان انگلیسی و فرانسه می‌تواند بیشتر باشد) و کلیه صفحات بدون

کادر و بدون سرصفحه باشد.

۳. شماره‌گذاری صفحات

هیچ‌کدام از صفحات قبل از فهرست مطالب، شماره‌گذاری نمی‌شوند. صفحات فهرست نیز با حروف ابجد شماره‌گذاری می‌گردند. در متن انگلیسی این صفحات با حروف رومن شماره‌گذاری می‌شوند.

شماره‌گذاری صفحات پایان‌نامه با عدد، از صفحه چکیده شروع و تا قبل از چکیده انگلیسی ادامه یابد. شماره صفحات باید به صورت وسط چین و در پایین صفحه باشد.

۴. نشانه گذاری طرح:

برای نشان دادن روابط سرفصل های اصلی و فرعی پایان نامه، از نشانه گذاری عددی مطابق نمونه زیر، استفاده شود:
✓ نشانه گذاری عددی: در این نوع نشانه گذاری تنها با استفاده اعداد و تقسیم شبه اعشاری صورت می گیرد.

مثال:

فصل اول: عنوان فصل

۱-۱

فصل دوم: عنوان فصل

۱-۲

۱-۱-۲

فصل سوم: عنوان فصل

۱-۳

۲-۳

۱-۲-۳

نشانه گذاری فوق از عام به خاص بوده و نیاز به تورفتگی نیست. شماره های سمت راست نشان دهنده موضوع عام (فصل های پایان نامه) و شماره های بعد از آن موضوعات فرعی هر فصل را نشان می دهد.

۵. شماره گذاری اشکال، جدول ها و نمودارها:

✓ شماره و عنوان جدول ها در بالا و شماره و عنوان نمودارها در پایین آن ها ذکر گردد.

نحوه نگارش منابع:

روش **APA 6th**: در این روش پس از استفاده از هر منبعی، نام خانوادگی نویسنده، سال و شماره‌ی صفحه (اکبری، ۱۳۶۹: ۳۴) و در داخل پرانتز می‌آید، در انتهای پایان نامه نیز منابع مورد استفاده به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی نویسندگان مرتب می‌گردد. (نیازی به شماره گذاری یا هرگونه علامتی ندارد)

مثال‌ها:

✓ استناد به کتاب:

حری، عباس (۱۳۸۱). *آیین نگارش علمی*. تهران: هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور.
حری، عباس (۱۳۸۱). *آیین نگارش علمی (ویرایش ۳)*. تهران: هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور.
هرسی، پال؛ بلانچارد، کنت (۱۳۷۵). *مدیریت رفتار سازمانی (علی علاقه بند، مترجم)*. تهران: امیرکبیر. (نشر اصلی اثر ۱۹۷۲).

✓ استناد به کتاب تا شش نویسنده:

ملکی، اسماعیل؛ سهرابی، اعتماد؛ بشیری، حسن؛ سلوکی، مصطفی؛ بینایی، مینو و احتشامی، رامین (۱۳۸۲). *بیماری‌های کودکان (ویرایش ۲)*. تهران: پزشکیار.

Bernstein, T.M. (1965). *The careful writer: A modern guide to English usage*. New York: Atheneum.

✓ استناد به مقاله مجلات:

بحرینی، بابک (۱۳۷۹). علت شناسی سالک. *اپیدمیولوژی، ۴ (۲)*، ۴۵-۶۷. دوره (شماره)، صفحه یا صفحات.
هرنون، پیترا؛ شواتز، کندی (۱۳۸۰). توصیه‌هایی در خصوص تدوین مقالات علمی - تحقیقی (ترجمه‌ی اعظم شاه‌بداغی). *پژوهشنامه اطلاع‌رسانی، ۵ (۵)*، ۱۲.

✓ استناد به پایان نامه:

اعتمادی، منیر (۱۳۸۲). *مطالعه تاثیر ساختار خانواده بر گرایش نوجوانان در مدرسه به عضویت در گروه همسالان*. پایان نامه ی دکتری، دانشگاه تهران، تهران.

✓ استناد به صفحه وب:

شاه‌بداغی، مریم (۱۳۸۳). تلفنی که هیچ‌کس بر نمی‌دارد. بازیابی ۲۱ تیر، ۱۳۸۳، از

www.maryamnaji.persianblog.com

روش Vancouver

در این روش مراجع به ترتیبی که در متن مورد استفاده قرار گرفته‌اند، شماره‌گذاری شده و در انتهای پایان نامه نیز به ترتیب شماره مشخص می‌شوند.
مثال:

✓ **استناد به کتاب از یک تا شش نویسنده:**

حری عباس. آیین نگارش علمی. ویرایش ۵. تهران: هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور؛ ۱۳۸۱.
ملکی اسماعیل، سهرابی اعتماد، بشیری حسن، سلوکی مصطفی، بینایی مینو، احتشامی رامین. بیماری‌های کودکان. ویرایش ۲. تهران: پزشکیار، ۱۳۸۲.

1. Getzen TE. Health economics: fundamentals of fund. 3rd ed. New York: John Wiley & Sons; 1997.

✓ **استناد به مقاله مجلات:**

بحرینی بابک. علت شناسی سالک. اپیدمیولوژی ۱۳۸۵؛ ۴ (۲): ۴۵-۶۷. دوره (شماره): صفحه
✓ **استناد به پایان نامه:**

اعتمادی منیر. مطالعه تاثیر ساختار خانواده بر گرایش نوجوانان در مدرسه به عضویت در گروه همسالان. [پایان نامه]. تهران: دانشگاه تهران؛ ۱۳۸۲.

✓ **استناد به صفحه وب:**

شاهبداغی مریم. تلفنی که هیچ‌کس بر نمی‌دارد. ۱۳۸۳؛

دسترسی ۲۱ تیر، ۱۳۸۳. Available at: www.maryamnaji.persianblog.com

✓ دانشجویان گرامی می‌توانند جهت آشنایی بیشتر با روش‌های استناد و آیین نگارش علمی، به منابع زیر مراجعه نمایند:

✓ حری، عباس (۱۳۸۵). شیوه‌های استناد در نگارش‌های علمی، تهران: دانشگاه تهران.

✓ حری، عباس (۱۳۸۸). آیین نگارش علمی. تهران: نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

محمد دولت آبادی

مرکز اطلاع رسانی کتابخانه مرکزی

آذر ۱۳۹۶